

TÖÖVAHENDID

- kaitseprillid, kummikindad ja põll;
- elektrooniline kaal;
- saumikser;
- termomeeter;
- nõu seebikivi lahuse segamiseks
- nõu seebikivi kaalumiseks
- plastist või terasest lusikad
- nõu rasvade kaalumiseks ja sulatamiseks (teraskastrul, klaaskauss või kuumust kannatav plastkauss);
- suurem klaas- või plastkauss seebimassi segamiseks;
- väiksemad nõud ja lusikad lisandite kaalumiseks ja nende segu valmissegamiseks (nt jogurtitops vms).

SEEBI VALMISTAMINE külmprotsessi meetodil

Seebi koostisained

Seebi valmistamise põhiaained on rasvad (rasvhapped) ja seebikivi. Nende omavahelise reageerimise tulemusena tekibki seep. Seebi põhimassile saab lisada lõhna- ja värvaineid ning mitmesuguseid lisandeid, mis teevad pesemisest meeldiva elamuse.

Seebi valmistamine

Külmprotsessi meetod on üks kahest põhilisest seebivalmistamise meetodist.

Külmprotsessi meetodil valmistatud seebimass valatakse kohe pärast segamist vormi. Külmprotsessi meetodi eeliseks on lihtsam valmistamine ja vormi valamine ning rohkem võimalusi seebi kaunistamiseks. Selle puuduseks on aga pikem valmimisaeg – seep peab 3–4 nädalat järelvalmima.

Küsimused ja kommentaarid: helen@hobipunkt.ee

Eesti keeles ilmunud raamatud seebi valmistamisest:

H. Idarand Lihtne seebitegu

T. Vörk 20 kodus valmistaud seepi

SEEBI VALMISTAMINE

Seebi valmistamise ajal on mõistlik kasutada pikkade varrukatega rõivaid ja kinniseid jalanõusid. Need kaitsevad võimaliku seebikivi söövituse eest. Samal põhjusel tuleb kogu seebi valmistamise ajal kanda kummikindaid, soovi korral ka kaitsepõlle. Seebikivi söövituse vastu tuleb silmi kaitsta kaitseprillidega.

1. Mõõda valmis kõik koostisained.

Kaalu vesi nõusse, kus valmistad seebikivi lahuse.

Mõõda tahked ja vedeldad rasvad nõusse, millega neid on võimalik kuumutada.

Pane valmis lisandid. Pulbrilised lisandid võib tükki vältimiseks paari supilusikatäie oliiviõliga pastaks segada.

2. Seebikivilahuse valmistamine

Aseta veenõu avatud akna ligidale või töötava õhupuhasti alla. Vett pidevalt lusikaga segades vala seebikivi tasapisi vette. NB! SEEBIKIVI PEALE EI TOHI VETT VALADA!

3. Rasvade kuumutamine

Kuumuta rasvad pliidil või mikrolaineahjus. Rasvade temperatuur peab olema 30–50 kraadi.

4. Temperatuuri kontrollimine

Seebikivilahuse ja rasvade temperatuur peab kokkusegamise hetkel olema 30–50 kraadi. See on optimaalne temperatuurivahemik seebistumisprotsessiks. Vedelike temperatuurierinevus peab jääma 10 kraadi piiresse.

5. Vedelike kokkusegamine

Vala seebikivilahus aeglaselt rasvade hulka. Mikserdamine toimub pulseerivalt: pane mikser kolmeks sekundiks tööle, pea kolm sekundit vahet. Mikseri töötamise ajal ei tohi mikserit pinnale tõsta, et söövitav mass ei pritsiks. Alguses läbipaistev vedelik muutub läbipaistmatuks ja õline kiht pinnal hakkab pikkamööda kaduma. Aeglase segamise eesmärk on, et seebistumine ja temperatuuri tõus ei toimuks liiga kiiresti. Seebimass on vormi valamiseks valmis, kui see on umbes pannkoogitaina paksune ning mikserit pinnale tõstes jääb selle jälg veidikeseks püsima. Mikserdamine võib aega võtta mõnest minutist veerand tunnini või kauemgi. Kestus sõltub retseptist, massi temperatuurist ja mikseri võimsusest.

6. Lisandid

Vala valmis pandud lisandid massi sisse ja sega see ühtlaseks. Kui kasutad massis eeterlikke õlisid, lisa need kõige viimasena ja sega võimalikult vähe, et aroom ei lenduks. Lisandid tuleb sisse segada lusikaga, sest mikseriga segades jätkub kiire seebistumine ja mass võib muutuda vormi valamiseks liiga paksuks.

Vala seebimass vormi. Jäta seep 24 tunniks vormi tahkuma. Seebistumisprotsess jätkub ka veel vormis, mistõttu see kuumeneb.

8. Lõikamine ja järelvalmimine

Kui seebi pind ei ole enam vetruv, võib selle vormist välja võtta. Kui aga seep on endiselt pehme, kontrolli tahkust uuesti 12–24 tunni pärast. Kuna seebikivi ei ole veel täielikult reageerinud, tuleks seebi käsitlemisel endiselt kummikindaid kasutada. Soovi korral võib seebi nüüd portsjoniteks tükeldada.

Pärast vormist välja võtmist peab seep 3–4 nädalat järelvalmima. Selle aja jooksul aurustub sellest üleliigne vesi ja seebikivi reaktsioon kulgeb lõpuni.

RETSEPTID

Porgadiseep

190 g vett
72 g seebikivi
25 g porgandiõli
150 g kookosrasva
100 g palmirasva
50 g nisuidu õli
75 g kurgirohuseemne õli
100 g oliiviõli

Pesuseep

190 g vett
71 g seebikivi
250 g oliiviõli
100 g palmirasva
150 G kookosrasva

Õrna naha seep

190 g vett
70 g seebikivi
100 g kookosrasva
100 g palmirasva
300 g oliiviõli

Kõige lihtsam käteseep kahe komponendiga

190 g vett
71g seebikivi
150 g kookosrasva
350 g oliiviõli